

Drzewko emausowe - konkurs na krakowski wielkanocny symbol

2021-03-30

W drugi dzień Świąt Wielkanocnych przy klasztorze norbertanek na Zwierzyńcu odbywa się barwny odpust zwany Emausem. Wśród sprzedawanych towarów były takie, którym przypisywano magiczne znaczenie i szczególną symbolikę. Jako pamiątkę z odpustu można było kupić na przykład drzewko emausowe. Dziś trudno spotkać ten symbol nowego życia podczas odpustu, ale można takie drzewko zrobić samodzielnie i zgłosić do konkursu organizowanego przez Muzeum Krakowa. Niestety z powodu lockdownu termin/forma odbierania prac, oceny oraz możliwość ich oglądania może ulec zmianie. Dalsze szczegóły zostaną podane w najbliższym czasie.

Tradycja emausowego odpustu sięga czasów średniowiecznych i nawiązuje do opisanej w Ewangelii św. Łukasza wędrówki uczniów Jezusa, którzy w dniu zmartwychwstania „byli w drodze do wsi zwanej Emaus”. Dawniej emausowe odpusty odbywały się przy kilku kościołach na przedmieściach Krakowa, ale tradycja ta przetrwała tylko na Zwierzyńcu.

- W barwnych kramach ustawionych na ulicach T. Kościuszki i Senatorskiej niegdyś sprzedawano m.in. piernikowe serca, różańce z ciasta, cukierki, gliniane gwizdki, ptaszki i dzwonki, drewniane zabawki i figurki, pukawki, piłeczki jojo, grzechotki i balony. Wierzano, że niektóre emausowe pamiątki, takie jak na przykład gliniane dzwonki, mają moc odpędzania złych mocy i przynoszą szczęście. W czasach pogańskich szczególnym kultem darzone były drzewa. Wiosną, kiedy obchodzimy Wielkanoc, dawniej odbywały się zaduszki. Wierzano, że w tym dniu dusze zmarłych, w postaci ptaków przesiadują na koronach drzew. Przez wiele lat na Emausie można było więc kupić drzewko życia jako pamiątkę z odpustu. Dziś taki symbol odradzającego się życia, pełny nadziei i radości, jest nam może jeszcze bardziej potrzebny – o tradycji emausowego odpustu opowiadają przedstawiciele Muzeum Krakowa, którzy postanowili nawiązać do tradycji i od kilku lat organizują konkurs na drzewko emausowe.

Drzewka emausowe wykonane w ramach konkursu są prezentowane w Domu Zwierzynieckim (oddział Muzeum Krakowa) na wystawie otwieranej drugiego dnia Wielkanocy, w czasie wydarzenia nazwanego Przystankiem Emaus.

Konkurs nawiązujący do tradycji

W tym roku odbędzie się siódma edycja konkursu. Ubiegłoroczna, ze względu na sytuację związaną z pandemią, miała formę internetowego plebiscytu publiczności. Organizatorzy konkursu mają nadzieję, że w tym roku konkurs odbędzie się w tradycyjnej formule.

Jak powinno wyglądać drzewko emausowe, które można zgłosić do konkursu? Drzewko nawiązuje do tradycyjnych drzewek życia, które można było znaleźć na straganach. Składało się ono z gniazda z figurkami piskląt lub figurki ptaka osadzonego na kiju ozdobionym listkami i zwykle wykonane było z drewna. Zabawka posiadała bogatą symbolikę związaną z dawnymi obrzędami i zwyczajami mieszkańców podkrakowskich wsi. Tradycja wykonywania tej ozdoby sięga czasów przedchrześcijańskich, kiedy wierzano, że dusze zmarłych powracają na ziemię pod postacią ptaków i szukają schronienia w gałęziach drzew. Drzewko oznaczało również budzenie się przyrody do życia. Do tej symboliki powinny nawiązywać konkursowe prace.

Zgłaszane na konkurs drzewko może zostać wykonane w dowolnej formie przestrzennej i za pomocą dowolnej techniki oraz materiałów. Może mieć dowolną wielkość. Jury będzie oceniać zgodność z symboliką drzewka życia, ogólne wrażenie estetyczne, oryginalne ujęcie tematu, pomysłowość, jakość wykonania oraz kompozycję.

Konkursowe kategorie i terminy

Konkurs organizowany przez Muzeum Krakowa odbywa się w trzech kategoriach wiekowych: dzieci (do 12 lat), młodzież (12–18 lat), dorośli (powyżej 18 lat). Osobna kategoria została utworzona dla rodzin oraz grup z przedszkoli i szkół. Można spróbować swoich sił również w kategorii obejmującej tradycyjne drzewko życia, które powinno być rzeźbione w drewnie, malowane, z figurką ptaka na sprężynce.

Z powodu obowiązujących obostrzeń tegoroczne zgłaszanie drzewek do konkursu będzie wyglądać nieco inaczej niż w ubiegłych latach. Prace konkursowe będą przyjmowane w Domu Zwierzynieckim, przy ul. Królowej Jadwigi 41, w sobotę poprzedzającą Niedzielę Palmową, czyli 27 marca, od godz. 10.00 do 15.00. Tego dnia konkursowe drzewka zostaną zarejestrowane, a następnie do pracy przystąpi jury, aby wybrać najpiękniejsze w każdej kategorii.

Ogłoszenie wyników i rozdanie nagród nastąpi tradycyjnie podczas Przystanku Emaus, w Domu Zwierzynieckim, w Poniedziałek Wielkanocny, 5 kwietnia, o godz. 12.00.

Organizatorzy konkursu planują, że tegoroczne drzewka emausowe będzie można oglądać na pokonkursowej wystawie w Domu Zwierzynieckim 5 kwietnia, a także od 6 kwietnia do 3 maja w Barbakanie.

Plebiscyt publiczności online

Oprócz tradycyjnego konkursu Muzeum Krakowa zorganizowało także konkurs online, który ma miejsce na facebookowym profilu Domu Zwierzynieckiego. Może w nim wziąć udział każdy, kto prześle zdjęcie wykonanego przez siebie drzewka na adres mailowy Domu Zwierzynieckiego, od 19 do 25 marca.

Po opublikowaniu prac na profilu oddziału (26 marca, o godz. 12.00), będzie można na nie głosować za pomocą pozytywnych reakcji pod zdjęciem. Głosowanie potrwa do 1 kwietnia, do godz. 12.00. Tego dnia poznamy trzech zwycięzców plebiscytu publiczności realizowanego online.

Trzeba pamiętać, że do konkursu online można zgłaszać jedynie te prace, które nie zostaną zgłoszone do głównego konkursu w Domu Zwierzynieckim. Wirtualna odsłona konkursu na drzewko emausowe jest szansą dla tych, którzy z różnych przyczyn nie będą mogli wziąć udziału w przedsięwzięciu w tradycyjnej formule.

Więcej informacji, w tym regulaminy konkursów, można znaleźć na stronie internetowej [Muzeum Krakowa](#). Ze względu na zmieniającą się sytuację epidemiczną i obowiązujące przepisy sanitarne, Muzeum Krakowa zachęca do śledzenia informacji o konkursie na stronie

**Magiczny
Kraków**

internetowej i na profilu [Domu Zwierzynieckiego](#), gdzie będą zamieszczane aktualizacje.